

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4C/68/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514202286
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vladimír Gurka
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2017:8514202286.3

Rozhodnutie

Okresný súd Stará Ľubovňa sudcom Mgr. Vladimírom Gurkom v právnej veci žalobcu: CD Consulting s.r.o., so sídlom Politických väzňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 264 29 705, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421 proti žalovanej: E. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XX, XXX XX D. v konaní o plnenie zo zmenky takto

rozhodol:

- I. Súd z a s t a v u j e konanie v časti týkajúcej sa zaplataenia zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo sumy 1 420,91 eur od 13.4.2011 do zaplataenia.
- II. V prevyšujúcej časti súd žalobcu z a m i e t a .
- III. Žalovanej súd nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .
- IV. Občianskemu združeniu VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, Šafárikovo námestie 7, Bratislava súd nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 17.4.2014 podanou na tlačive A -návrh na uplatnenie pohľadávky podľa článku 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „Nariadenie“), domáhal od žalovanej zaplataenia istiny 1 420,91 eur, zmenkového úroku 0,25 % denne zo sumy 1 420,91 eur od 13.4.2011 do zaplataenia, zákonného úroku vo výške 6 % ročne zo sumy 1 420,91 eur od 30.5.2011 do zaplataenia, zmenkovej odmeny vo výške 1/3-tiny percenta zmenkovej sumy, teda 4,74 eur, ako aj náhrady trov konania.

2. Žalobca v žalobe uviedol, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavila žalovaná dňa 20.10.2010 na zmenkovú sumu 1 420,91 eur, pričom sa zaviazala aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 13.4.2011. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou, na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa, t.j. spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Indosant predložil zmenku k zaplataeniu, pričom vystaviteľ doposiaľ zaplatil na zmenkovú sumu 0 eur a na úroky sumu 0 eur. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou bez protestu, indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou. Žalobca žiadal, aby súd podľa článku 7 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 vydal rozsudok, ktorým uloží žalovanej do 3 dní povinnosť uhradiť žalovanú zmenkovú sumu s príslušenstvom. Žalobca nežiadal vo veci nariadiť pojednávanie a k žalobe pripojil listinné dôkazy, a to výpis z obchodného registra a originál zmenky vystavenej žalovanou.

3. Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila.

4. Dňa 10.9.2014 bolo súdu doručené oznámenie právneho zástupcu Občianskeho združenia VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, Šafárikovo námestie 7, 811 02 Bratislava, IČO: 42 362 962 (ďalej len Združenie), ktorým oznámil súdu vstup do konania na strane žalovanej ako vedľajší účastník v zmysle v tom čase platného a účinného § 93 ods. 2 O.s.p. Súd o prípustnosti vedľajšieho účasti Zdrúženia rozhodol uznesením č.k. 4C/68/2014-57 zo dňa 30.6.2016, ktoré na základe odvolania žalobcu bolo potvrdené uznesením KS v Prešove č.k. 9Co/64/2016-71 zo dňa 8.11.2016. Vzhľadom na zmenu procesných predpisov s účinnosťou od 1.7.2016, ktorá sa dotkla aj postavenia vedľajších účastníkov podľa § 93 ods. 2 O.s.p., bolo bývalému vedľajšiemu účastníkovi oznámené, že môže zastupovať stranu sporu, na podporu ktorej vstúpil do konania, resp. môže vystupovať ako osobitný subjekt, ak s tým strana, na ochranu ktorej chce vystupovať, súhlasí s tým, že súhlas strany súd nemá doposiaľ nemá k dispozícii. Zároveň bol upovedomený, že bez splnenia týchto podmienok s ním súd ďalej konať nebude, avšak účinky jeho úkonov do 30.6.2016 zostávajú zachované a súd na nich bude prihliadať. Bývalý vedľajší účastník sa k veci nevyjadril.

5. Dňa 23.12.2015 bolo tunajšiemu súdu doručené čiastočné späťvzatie žaloby zo strany žalobcu v časti zmenkového úroku 0,19 % denne, čím si žalobca uplatňuje nárok na zmenkový úrok iba v rozsahu 0,06 % denne.

6. Súd poučil strany konania o ich procesných právach a povinnostiach. Zároveň zaslal stranám sporu aj listiny z exekučného spisu, v ktorom pôvodný veriteľ navrhoval viesť voči žalovanej ako povinnej exekúciu s tým, že tieto súd vykonaná ako listinné dôkazy, aby sa mali možnosť k týmto vyjadriť. Právny zástupca žalobcu vo svojom vyjadrení poukázal na to, že vykonať tieto dôkazy žiadna zo strán nenavrhol. Ďalej uviedol, že ako žalobca disponuje len zmenkou podpísanou žalovaným. Predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkovoprávny vzťah. Zmenka je samostatným abstraktným záväzkom neakcesoriskej povahy. Nie je ju možné spájať, či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené. V tomto smere poukázal na uznesenie rozsudok NS ČR sp. zn. 25 Cdo 1839/2000 zo dňa 22.8.2002 a na uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013, z ktorých vyplývajú rovnaké závery.

7. Súd dňa 3.2.2017 vyvesil na úradnej tabuli a zverejnil na webovej stránke súdu oznámenie, že v danej veci bude dňa 27.2.2017 vyhlásený rozsudok, ktorý v tento deň aj vyhlásil.

8. Súd sa oboznámil so skutkovými tvrdeniami žalobcu, vykonal dokazovanie, a to zmenkou č. XXXXXXXXX., ako aj z listinami zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 4Er/544/2012 a zistil tento skutkový stav:

9. Dňa 20.10.2010 podpísala žalovaná zmenku na rad spol. POHOTOVOSŤ, s.r.o., v ktorej nebola vypísaná zmenková suma a dátum, od ktorého môže veriteľ požadovať zmenkový úrok, ktorý bol v zmenke predtlačný vo výške 0,25 % denne. Žalobcom predložená vyplnená zmenka obsahovala nasledujúce údaje:

Označenie: jedná sa o zmenku

Číslo zmluvy: XXXXXXXXX

Meno, priezvisko, rodné číslo a podpis vystaviteľa - žalovanej

Miesto vystavenia: v A.

Dátum vystavenia: 20.10.2010

Zmenková suma: 1 420,91 eur

Vyhlásenie vystaviteľa: zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad: POHOTOVOSŤ s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava sumu jedentisícštyristodvadsať EUR 91 centov a zmenkový úrok 0,25 % denne od 13. apríla 2011

Splatné: POHOTOVOSŤ s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava

Doložka: „bez protestu“, „na platenie predložiť v lehote štyroch rokov od vystavenia“

Na rube zmenky sa nachádza indosament (rubopis), ktorým bola zmenka prevedená na žalobcu.

10. Z obsahu spisu tunajšieho súdu sp. zn. 4Er/544/2012, najmä z priloženej zmluvy o úvere, súd zistil, že predchodca žalobcu, spoločnosť POHOTOVOSŤ, s.r.o., ako veriteľ poskytol žalovanej ako dlžníkovi úver vo výške 600 eur na základe zmluvy o úvere č. XXXXXXXXX zo dňa 20.10.2010. Žalovaná ako dlžník sa zmluvne zaviazal zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 576 eur, t.j. celkovo čiastku 1 176 eur v 12 mesačných splátkach po 98 eur počnúc dňom 27.11.2010. V rovnaký

deň podpísala žalovaná aj zmenku, ktorá po doplnení nevyplnených údajov bola vypísaná tak, ako je uvedená vyššie. V zmluve o úvere, ako aj v zmenke, bolo pri identifikácii žalovanej použité jej rodné číslo. Zároveň sa v zmluve o úvere nachádza predtlačené vyhlásenie dlžníka, že „finančné prostriedky sa poskytnuté na výkon“ a za týmto nasledujú 4 prázdne štvorčky, pri ktorých je postupne uvedené „zamestnania“, „povolania“, „podnikania“ a „iný účel“, pričom bol zaškrtnutý štvorček „povolania“. Pred podpismi na zmluve sa nachádza vyhlásenie dlžníka o tom, že sa oboznámil a súhlasí s obsahom zmluvy o úvere, ako aj obsahom plnomocenstiev v nej uvedených a súhlasí so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru (ďalej len VPPU), ktoré sú na zadnej strane tejto zmluvy, nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. V bode 13 VPPU je pritom upravená dohoda o vyplnení zmenky v nasledujúcom znení: „Na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky (ďalej aj ako vystaviteľ) vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi (ďalej aj ako remitent) vystavil vystaviteľ dve zmenky, v ktorých nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Ručiteľ je z takto vystavenej zmenky zaviazaný ako zmenkový ručiteľ. S. má právo uplatniť si celý svoj peňažný nárok vyplnením ktorejkoľvek zmenky. Zmluvné strany a ručiteľ sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na prvej zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite t.j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia prvej zo zmeniek. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na prvej zo zmeniek remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh. Zmluvné strany a ručiteľ sa dohodli, že S. je oprávnený vyplniť druhú nevyplnenú zmenku v prípade, ak zmenka, ktorá bola vyplnená ako prvá, bola zničená alebo stratená, a to tak, že zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia druhej zo zmeniek. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh. Zmluvné strany sa dohodli, že takto vyplnená zmenka bude predstavovať samostatný zmenkový nárok veriteľa voči dlžníkovi a ručiteľovi.“ V exekučnom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 4Er/544/2012 na základe exekučného titulu - rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s. sp. zn. SR 06477/11 zo dňa 20.7.2011 bola žiadosť súdneho exekútora v časti zamietnutá a po právoplatnosti tohto uznesenia bolo na vymoženie zvyšku uplatneného nároku udelené poverenie súdnemu exekútorovi.

11. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že nárok žalobcu nie je dôvodný

12. Podľa článku 2 ods. 1 Nariadenia, toto nariadenie sa uplatňuje v občianskych a obchodných veciach pri cezhraničných sporoch bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu, v ktorých hodnota pohľadávky v čase doručenia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky príslušnému súdu alebo tribunálu nepresahuje 2 000,- eur bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov. Neuplatňuje sa najmä na daňové, colné ani správne veci ani na zodpovednosť štátu za konanie alebo nečinnosť pri výkone štátnej moci.

13. Podľa čl. 5 ods. 1 Nariadenia, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiadajú niektorá zo strán. Súd alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť, ak sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu ústne pojednávanie zjavne nie je potrebné pre spravodlivé vedenie konania. Dôvody odmietnutia sa uvedú písomne. Iba proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu o odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok.

14. Podľa čl. 5 ods. 2 Nariadenia, po doručení správne vyplneného tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky súd alebo tribunál vyplní časť I vzorového tlačiva C na odpoveď, ako je uvedené v prílohe III. Kópia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a v prípade potreby podporných dokumentov spolu s vyplneným tlačivom na odpoveď sa doručí odporcovi v súlade s článkom 13. Tieto dokumenty sa odošlú do 14 dní od doručenia správne vyplneného tlačiva na uplatnenie pohľadávky.

15. Podľa čl. 7 ods. 1 Nariadenia, do 30 dní od doručenia odpovede odporcu alebo navrhovateľa v lehotách ustanovených v článku 5 ods. 3 alebo 6 súd alebo tribunál vydá rozsudok alebo: a) v rámci stanovenej lehoty, ktorá nesmie presiahnuť 30 dní, si vyžiada od strán ďalšie podrobnosti týkajúce sa pohľadávky; b) vykoná dôkazy v súlade s článkom 9 alebo c) predvolá strany na pojednávanie, ktoré sa uskutoční do 30 dní od predvolania.

16. Podľa čl. 7 ods. 2 Nariadenia, súd alebo tribunál vydá rozsudok buď do 30 dní od uskutočnenia ústneho pojednávania, alebo po doručení všetkých potrebných informácií na vydanie rozsudku. Rozsudok sa doručí stranám v súlade s článkom 13.

17. Podľa článku 16 Nariadenia, trovy konania znáša strana, ktorá nemala v konaní úspech. Súd alebo tribunál však neprisúdi úspešnej strane trovy konania, ktoré sú neúčelné alebo ktoré sú neprimerané voči pohľadávke.

18. Podľa čl. 19 Nariadenia, pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

19. Podľa čl. I § 17 ods. 1 zákona č. 191/1950 Sb. účinného od 23.12.2015, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Ak je žalovaný zo zmenky ten, koho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, možno majiteľovi robiť námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom vždy.

20. Podľa čl. I § 17 ods. 2 zákona č. 191/1950 Sb. účinného od 23.12.2015, v konaní, v ktorom sa uplatňuje alebo vymáha nárok zo zmenky sa z úradnej povinnosti prihliadne na skutočnosti odôvodňujúce námietky podľa odseku 1, ktoré by ten, kto je žalovaný zo zmenky mohol uplatniť, ak jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

21. Podľa čl. III § 3a zákona č. 191/1950 Sb. účinného od 23.12.2015, neplatné sú zmenkové alebo šekové prejavy urobené v rozpore so zákazom použitia zmenky na zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy podľa osobitných predpisov.

22. Dňa 20.10.2015 prijalo občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu SR a obchodnoprávne kolégium Najvyššieho súdu SR spoločné stanovisko k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach žalôb s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa v nasledujúcom znení:

I. Ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že:

pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ;

pokiaľ súd nezvzhľadne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúcich ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie.

II. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená.

III. Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený zmluvný úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje. Stanovisko je uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 8/2015 pod číslom 93.

23. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere (t.j. k 20.10.2010), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

24. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

25. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

26. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

27. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

28. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

29. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

30. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

31. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

32. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

33. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

34. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase podpisu zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

35. Podľa § 2 písm. a) a b) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase podpísania zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie

a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania,

b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,

36. Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase podpísania zmluvy o úvere, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

37. Podľa § 9 ods. 2 písm. f), i), j) a k) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase podpísania zmluvy o úvere, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

38. Podľa § 11 ods. 1 písm. a) a b) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase podpísania zmluvy o úvere, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

39. Podľa § 25 ods. 5 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase podpísania zmluvy o úvere, na zabezpečenie nárokov veriteľa zo spotrebiteľského úveru zmenkou alebo šekom sa do 31. decembra 2010 vzťahujú ustanovenia doterajších predpisov.

40. Podľa § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. účinného do 10.6.2010, v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

41. Podľa § 144 Civilného sporového poriadku (C.s.p.), žalobca môže vziať žalobu späť.

42. Podľa § 145 ods. 2 C.s.p., ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzátí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

43. V prvom rade sa súd zaoberal zásadnou otázkou pre posúdenie nároku žalobcu, a to či zmluva o úvere, nároky z ktorej zabezpečovala zmenka predložená žalobcom, mala spotrebiteľský charakter. Je zrejmé, že spol. POHOTOVOSTĚ, s.r.o. ako veriteľ konajúci v rámci svojej podnikateľskej činnosti dočasne poskytol žalovanej, ktorá uspokojovala svoje súkromné potreby, peňažné prostriedky na základe zmluvy o úvere. V zmluve je žalovaná označená iba údajmi fyzickej osoby. Z úradnej činnosti je pritom súdu známe, že uvedená spoločnosť subjekty podnikajúce alebo vykonávajúce činnosť na základe živnostenského alebo iného oprávnenia, špecifikovala v zmluvách o úvere aj ich obchodným menom a prideleným identifikačným číslom, čo v danom prípade v zmluve o úvere absentuje. Ak u žalovanej takéto údaje absentujú, je zrejmé, že v čase uzavretia zmluvy nepodnikala. Zo zmluvy o úvere ďalej vyplýva, že ide o formulárovú zmluvu, v ktorej je už predtlačené vyjadrenie dlžníka, že „finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon:“ a nasledujú 4 prázdne štvorčeky, pri ktorých je uvedené „zamestnania“, „povolania“, „podnikania a „iný účel.“ V predloženej zmluve o úvere je zaškrtnutý štvorček

„povolania“. Uvedené ustanovenie by mohlo zakladať úvahu o tom, že v danom prípade nejde o zmluvu o spotrebiteľskom úvere a že je vylúčená aplikácia zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.. Toto povolenie však nijako nie je v zmluve špecifikované. „Zamestnanie, povolanie a podnikanie“ v zmysle § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. je podľa názoru súdu je potrebné vykladať v tom smere, že ide o výkon určitej hospodárskej alebo obchodnej činnosti, ktorá slúži na zabezpečenie príjmu osoby, ktorá požaduje úver, ako napr. podnikanie podľa živnostenského zákona, výkon slobodných povolání ako napr. výkon advokácie, autorizovaných architektov a pod. Uvedenému názoru a výkladu nasvedčuje aj § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. účinného od 1.12.2011, ktorý pri definícii spotrebiteľa odkazuje pri podnikaní alebo povolení na zákon o autorizovaných architektov a autorizovaných stavebných inžinieroch a na zákon o živnostenskom podnikaní. Na základe týchto skutočností má súd za to, že úver nebol poskytovaný podľa vyššie uvedenej zmluvy reálne na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, ale týmto vyhlásením malo ísť s prihliadnutím na všetky okolnosti o obídienie zákonnej úpravy týkajúcej sa spotrebiteľského práva. Súd preto uzavrel, že v danom prípade žalovaná vystupovala pri uzatváraní zmluvy ako spotrebiteľ a vzhľadom na povahu zmluvných strán, predmet zmluvy a ostatné okolnosti uzavretia zmluvy súd posúdil uzavretú zmluvu ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle v tom čase platného a účinného zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Zároveň mal súd preukázané, že žalobcom predložená zmenka slúžila ako zabezpečovací právny prostriedok zo spotrebiteľského vzťahu.

44. Následne súd pristúpil k samotnému preskúmaniu nároku žalobcu z predloženej zmenky, ktorá obsahuje označenie, že ide o zmenku, je vyjadrená v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná, je v nej uvedený bezpodmienečný sľub zaplatiť konkrétnu peňažnú sumu, údaj zročnosti, miesto, kde sa má plniť a tiež meno resp. na rad koho sa má platiť. Taktiež obsahuje dátum, miesto a podpis vystaviteľa. Zmenka teda spĺňa formálne náležitosti zmenky podľa ustanovenia § 75 zákona č. 191/1950 Sb. zmenkový a šekový zákon.

45. Súd nespochybňuje povahu zmenky ako abstraktného cenného papieru, ani povahu záväzku z nej vyplývajúceho. Na druhej strane je však z úradnej činnosti súdov zrejmé, že niektorí veritelia využívajú zmenku a jej abstraktnosť voči spotrebiteľom, a to spôsobom, ktorý je minimálne v rozpore s dobrými mravmi. Na uvedenú situáciu reagoval aj NS SR vyššie uvedeným spoločným stanoviskom občianskoprávného a obchodnoprávného kolégia NS SR, ktorým usmernil nižšie súdy pri posudzovaní nárokov z uplatnených zmieniek a ktorým prelomil určité, praxou aj judikatúrou ustálené, názory pri uplatňovaní nárokov zo zmieniek. Zároveň súd považuje za potrebné uviesť, že súd nespochybňuje ani cieľ Nariadenia (t.j. zjednodušenie a zrýchlenie konania), avšak tento cieľ nemôže byť hlavným merítkom pri postupe súdu, najmä za stavu, ak sa javí, že uplatnenie nároku v zmysle Nariadenia je vo svojej podstate snahou o obídienie zákona, resp. snahou o určitý „nátlak“ na súd (poukazujúc na krátke lehoty určené Nariadením) za účelom rýchleho získania vykonateľného rozhodnutia súdu. Ani predkladateľ Nariadenia určite nemal v úmysle prostredníctvom tohto Nariadenia docieľiť stav, aby sa prostredníctvom jedného predpisu porušovali či obchádzali iné právne predpisy (ako napr. v danom prípade predpisy na ochranu spotrebiteľa, z ktorých mnohé sú prebratím smerníc EÚ, a to sofistikovaným spôsobom, využívajúc zmenku a režim jej uplatnenia a následne Nariadenie). Cieľom Nariadenia určite nie je obmedziť súdy pri zadovážení si dôkazov potrebných pre rozhodnutie vo veci. Z článkov 8 a 9 Nariadenia vyplýva, že aj v konaniach s nízkou hodnotou sporu je zachovaná možnosť súdu vykonať potrebné dokazovanie a nariadiť pojednávanie, ak to považuje za potrebné. Ak teda dôjde ku kolízii zmenkového práva so spotrebiteľskými právami, musí mať prednosť ochrana práv spotrebiteľa a súd musí mať možnosť a priestor posúdiť, či nedochádza k porušovaniu práv spotrebiteľa. Ustanovenie § 295 C.s.p. pritom umožňuje súdu v spotrebiteľských sporoch vykonať aj dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol.

46. Z vyššie citovaného stanoviska NS SR vyplýva, že ak vystaviteľom zmenky je spotrebiteľ, čo nepochybne bolo preukázané aj v prejednávanej veci, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená, v danom prípade zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy.

47. Následne takýto prieskum zmenky bol zakotvený do právneho poriadku aj zákonom č. 438/2015 Z.z., ktorým sa zmenil a doplnil aj zákon č. 191/1950 Sb. zmenkový a šekový. Z cit. § 17 ods. 2 zák. 191/1950 Sb. v znení zákona č. 438/2015 Z.z. je zrejmé, že v prípade tzv. spotrebiteľských zmieniek je povinnosťou súdu ex offio prihliadať na námietky, ktoré by mohol vzniesť spotrebiteľ, a to aj v prípade, že sa ich sám nedovoláva. Táto povinnosť súdu je výslovne zákonom upravená, pričom vyššie citované

ustanovenie má procesnoprávny charakter, lebo upravuje procesnú činnosť súdu a vzťahuje sa teda aj na konania začaté na súde pred účinnosťou novely zákona č. 438/2015 Z.z. vzhľadom na chýbajúce prechodné ustanovenia zákona č. 438/2015 Z.z. k úprave účinnej od 23.12.2015. Procesná norma odo dňa nadobudnutia svojej účinnosti pôsobí na všetky živé spory prebiehajúce na súdoch, za situácie, že zákonodarca nestanovil osobitný (intertemporálny) režim.

48. Zmenka predložená žalobcom bola vyplnená na základe Dohody o vyplnení zmenky (čl. 13 VPPU). Vzniku zmenkového vzťahu medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným tak predchádzalo uzatvorenie tzv. zmenkovej zmluvy, t.j. Dohody o vyplnení zmenky, ktorá je súčasťou VPPU. Ide o dlhší text, ktorý je vyhotovený drobným a nahusteným písmom a obsahuje množstvo odbornej právnej terminológie a ktorý splyva s ostatnými dojednaniami vo VPPU. Spotrebiteľ má tak objektívne iba veľmi nejasnú predstavu o obsahu zmluvných podmienok, a to nielen vzhľadom na drobné a nahustené písmo, akým sú napísané, ale aj pre komplikovanú slovnú formuláciu a množstvo zmluvných dojednaní, ktorých obsah spotrebiteľ nie je ani schopný v krátkom čase pochopiť a zvážiť ich. Súd má za to, že bežný spotrebiteľ ani nevie vyhodnotiť riziko, ktoré pre neho znamená podpísanie takejto Dohody o vyplnení zmenky, ani to, ako tým uľahčí vymožitelnosť pohľadávky veriteľa. Vzhľadom na uvedené Dohodu o vyplnení zmenky nemožno považovať za individuálne dojednané zmluvné ustanovenie, pretože aj keby spotrebiteľ mal možnosť oboznámiť sa s ňou pred podpisom zmluvy, nemohol ovplyvniť jej obsah. Zo strany žalobcu v konaní nebol preukázaný opak. Uvedená Dohoda o vyplnení zmenky pritom spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pre nezohľadnenie práv spotrebiteľa a umožnenie vymáhať plnenie bez posudzovania náležitosti zmluvy o úvere v zmysle spotrebiteľských predpisov. Dohoda vyplnení zmenky je tak poukazujúc na ustanovenie § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka neplatná.

49. V dôsledku neplatnosti Dohody o vyplnení zmenky právnemu predchodcovi žalobcu tak nevzniklo právo na vyplnenie zmenky, a teda ani právo na plnenie z takejto vyplnenej zmenky. Už len z tohto dôvodu bolo nevyhnutné žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietnuť.

50. Súd ďalej poukazuje aj na rozpor konania právneho predchodcu žalobcu s platnými právnymi predpismi, keď predmetnú zmluvu o úvere zabezpečil zmenkou vyplnenou na sumu, ktorá je v rozpore s citovaným ustanovením § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. účinným v čase uzavretia zmluvy, čo je ďalším dôvodom pre zamietnutie návrhu. Na základe úverovej zmluvy poskytol právny predchodca žalobcu žalovanej úver za vyššie uvedených podmienok. Ak by aj zabezpečovacia zmenka bola vyplnená na základe platnej dohody o vyplnení zmenky (čo podľa názoru súdu nebola), zmenková suma v čase jej vyplnenia mohla byť vyplnená len maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva vo výške 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Veriteľ poskytol žalovanej úver 600 eur, z ktorých 30 % predstavuje sumu 180 eur. Je tak zjavné, že veriteľ mohol od žalovaného prijať zmenku vyplnenú maximálne na sumu 780 eur a nie na sumu 1 420,91 eur, ako bolo vyplnené v tomto prípade. Keďže zmenka zabezpečovala nároky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a bola vyplnená v rozpore s ustanovením § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z., nie je možné z takejto zmenky uplatňovať právo v rozhodcovskom, súdnom, či exekučnom konaní. Ak teda predchodca žalobcu zabezpečoval spotrebiteľské úvery zmenkami v rozpore s uvedeným ustanovením zákona č. 258/2001 Z.z., ide o úkon absolútne neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka s tým, že absolútna neplatnosť nastáva priamo zo zákona a súd k nej prihliada i bez návrhu z úradnej povinnosti.

51. Zmenka predložená žalobcom nezohľadňuje ani skutočnosť, že Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX. zo dňa 20.10.2010 uzavretá medzi predchodcom žalobcu a žalovanou nespĺňa všetky náležitosti uvedené § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy. V zmluve o úvere nie je uvedená konečná splatnosť spotrebiteľského úveru. Predmetná zmluva obsahuje len údaj splatenia úveru v 12 mesiacoch počnúc od konkrétneho dňa. Takýto údaj nemožno považovať za presnú časovú dátumovú špecifikáciu konečnej splatnosti úveru. Zmluva tiež neobsahuje termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V úverovej zmluve ďalej absentuje údaj o ročnej úrokovej sadzbe, ročnej percentuálnej miere nákladov a priemernej ročnej percentuálnej miere nákladov. Podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona sa považuje takýto úver za bezúročný a bez poplatkov, teda spotrebiteľ má vrátiť len sumu skutočne poskytnutého úveru. Keďže predmetná úverová zmluva zabezpečená zmenkou predloženou žalobcom uvedené náležitosti neobsahuje, úver poskytnutý na základe tejto zmluvy je teda bezúročný a bez poplatkov. Teda ani suma vyplnená v zmenke nemala byť v žalobou uplatnenej výške.

52. K pôvodne uplatňovanému zmenkovému úroku vo výške 0,25 % denne (ktorý si po čiastočnom späťvzati žalobca uplatňuje už len vo výške 0,06 % denne) súd ešte poznamenáva, zmenkový úrok v takejto výške súd považuje za úrok v rozpore s dobrými mravmi, keďže ide o sankčné plnenie, ktoré je v hrubom nepomere vo vzťahu k zabezpečovanej zmluvnej povinnosti. Takéto dojednanie zmenkového úroku súd považuje za neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka v spojitosti s ustanovením § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak ide o absolútne neplatné dojednanie, podľa názoru súdu by neprichádzalo do úvahy ani jeho čiastočné priznanie (vo výške uplatňovanej po čiastočnom späťvzati), pretože z absolútne neplatného dojednania nemôžu vzniknúť práva a povinnosti.

53. Vzhľadom na všetky tieto vyššie uvádzané skutočnosti a citované zákonné ustanovenia súd zastavil konanie v časti týkajúcej sa zaplatenia zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo sumy 1 420,91 eur od 13.4.2011 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

54. O nároku na náhradu trov konania žalovanej súd rozhodol v súlade s § 262 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovaná ako úspešná strana sporu by mala nárok na náhradu trov konania, ale žiadne si neuplatnila a zo spisu nevyplýva, že by jej nejaké trovy vznikli, preto súd rozhodol, že jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

55. O nároku na náhradu trov konania Združenia súd rozhodol v súlade s § 262 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že mu nárok na náhradu trov konania nepriznal, pretože trovami sa v zmysle § 251 C.s.p. rozumejú preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Združenie okrem formulárového oznámenia o vstupe do konania (obsahujúceho označenie veci, žiadosť o doručenie žaloby a jej príloh a návrhu na priznanie trov konania) nevykonalo žiaden ďalší úkon, čo súd nepovažuje za účelne vynaložené výdavky.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia tohto rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z.